TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Mỹ - Trung đạt khung thỏa thuận thương mại, tạm hoãn áp thuế 100%

06:48 27/10/2025

Hai nền kinh tế lớn nhất thế giới đã đạt đồng thuận sơ bộ về một khung thỏa thuận thương mại mới, giúp tránh được nguy cơ Mỹ áp thuế 100% với hàng hóa Trung Quốc và mở đường nối lại nhập khẩu đậu tương, đồng thời nới lỏng kiểm soát xuất khẩu đất hiếm.

Ngày 26/10, bên lề Hội nghị Cấp cao ASEAN lần thứ 47 tại Kuala Lumpur (Malaysia), các quan chức kinh tế hàng đầu của Mỹ và Trung Quốc đã nhất trí về một khung thỏa thuận thương mại sơ bộ, mở ra triển vọng hạ nhiệt căng thẳng giữa hai nền kinh tế lớn nhất thế giới.

Phát biểu với báo giới, Bộ trưởng Tài chính Mỹ Scott Bessent xác nhận hai bên đã đạt được "đồng thuận cơ bản" về một thỏa thuận "rất thành công", sẽ được trình lên lãnh đạo hai nước trong cuộc gặp dự kiến ngày 30/10 tới.

Tổng thống Mỹ Donald Trump và Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình. Ảnh: ABC News

Theo ông Bessent, với kết quả này, Trung Quốc có thể trì hoãn việc siết chặt kiểm soát xuất khẩu đất hiếm và nam châm trong vòng một năm, trong khi Mỹ tạm hoãn kế hoạch áp thuế 100% lên hàng hóa Trung Quốc vốn dự kiến có hiệu lực từ ngày 1/11.

“Chúng tôi đã có một khung thỏa thuận rất thành công để các nhà lãnh đạo thảo luận vào tuần tới”, ông Bessent nói, bày tỏ kỳ vọng “đình chiến thuế quan” có thể kéo dài thêm sau ngày 10/11.

Cuộc đàm phán diễn ra giữa Bộ trưởng Bessent, Đại diện Thương mại Mỹ Jamieson Greer, Phó Thủ tướng Trung Quốc Hà Lập Phong và Trưởng đoàn đàm phán Lý Thành Cương – đánh dấu vòng thương lượng trực tiếp thứ năm kể từ tháng 5.

Ông Bessent cho biết, thỏa thuận mới còn bao gồm việc Trung Quốc nối lại nhập khẩu đậu nành Mỹ với quy mô lớn, sau khi tạm ngừng trong tháng 9 để chuyển hướng sang nguồn cung từ Brazil và Argentina. “Người nông dân Mỹ sẽ cảm thấy rất hài lòng, không chỉ mùa này mà cả trong những năm tới”, ông nói trong chương trình *This Week* của đài ABC.

Trong khi đó, ông Jamieson Greer cho biết, hai bên đã nhất trí tạm ngừng một số biện pháp trừng phạt thương mại, đồng thời mở rộng khả năng Mỹ tiếp cận nguồn đất hiếm của Trung Quốc. Đây là mặt hàng chiến lược quan trọng đối với ngành công nghiệp công nghệ cao, quốc phòng và năng lượng xanh của Mỹ.

Phía Trung Quốc tỏ ra thận trọng hơn. Ông Lý Thành Cương, Trưởng đoàn đàm phán, xác nhận hai bên “đã đạt được đồng thuận sơ bộ” và sẽ “tiếp tục các thủ tục phê duyệt nội bộ” tại mỗi nước. Ông nhấn mạnh lập trường của Bắc Kinh “vẫn kiên định”, song thừa nhận các cuộc tham vấn lần này “căng thẳng nhưng mang tính xây dựng, giúp tìm ra các giải pháp thực tế”.

Theo kế hoạch, Tổng thống Mỹ Donald Trump và Chủ tịch Trung Quốc Tập Cận Bình dự kiến sẽ gặp nhau ngày 30/10 bên lề Hội nghị Cấp cao APEC tại Gyeongju, Hàn Quốc, để ký kết và phê chuẩn các điều khoản của thỏa thuận.

Tổng thống Trump đang có mặt tại Malaysia trong chặng dừng đầu tiên của chuyến công du châu Á kéo dài 5 ngày. Phát biểu trước báo giới, ông bày tỏ lạc quan: “Tôi nghĩ chúng ta sẽ có một thỏa thuận với Trung Quốc”.

Trước đó, ông Trump từng đe dọa áp thuế 100% và các hạn chế thương mại mới để đáp trả việc Trung Quốc mở rộng kiểm soát xuất khẩu đất hiếm – nguồn cung chiếm hơn 70% toàn cầu. Việc đạt được khung thỏa thuận lần này được đánh giá là bước tiến quan trọng, giúp ngăn chặn leo thang căng thẳng thương

mại trong giai đoạn nhạy cảm trước thềm kỳ bầu cử giữa nhiệm kỳ tại Mỹ.

Các nhà phân tích quốc tế nhận định, thỏa thuận mới chỉ là bước đầu của một tiến trình dài hơi, bởi mối quan hệ thương mại trị giá hơn 660 tỷ USD mỗi năm giữa Mỹ và Trung Quốc vẫn "rất mong manh".

Theo Reuters, những tuần gần đây, căng thẳng thương mại hai nước leo thang khi Bắc Kinh mở rộng kiểm soát xuất khẩu đất hiếm – nguyên liệu quan trọng trong sản xuất công nghệ cao khiến Washington xem xét cấm xuất khẩu một số sản phẩm công nghệ sang Trung Quốc, trong đó có chip, động cơ phản lực và máy tính xách tay.

Ngoài các vấn đề về đất hiếm và nông sản, hai bên còn thảo luận sâu về chuỗi cung ứng, khủng hoảng fentanyl tại Mỹ, phí cảng biển, cũng như việc chuyển giao quyền kiểm soát TikTok cho phía Mỹ. Ông Bessent cho biết, hai bên "cần hoàn thiện chi tiết thỏa thuận TikTok" để lãnh đạo hai nước có thể ký kết chính thức tại Hàn Quốc.

Dù vậy, các chuyên gia cảnh báo "đình chiến thương mại" này vẫn có thể sụp đổ nếu một bên không tuân thủ cam kết. Ông Jonathan Brooks, chuyên gia tại Viện Kinh tế Quốc tế Peterson (Mỹ), nhận định: "Khung thỏa thuận là tín hiệu tích cực, nhưng tính bền vững sẽ phụ thuộc vào việc thực thi và lòng tin giữa hai bên".

Theo giới quan sát, thỏa thuận khung này là tín hiệu hạ nhiệt đáng kể trong mối quan hệ vốn căng thẳng nhiều năm qua giữa Washington và Bắc Kinh. Việc tạm hoãn thuế quan, khôi phục nhập khẩu nông sản và nới kiểm soát đất hiếm không chỉ giảm áp lực cho doanh nghiệp hai nước, mà còn mang lại hy vọng ổn định cho chuỗi cung ứng toàn cầu.

Một quan chức ASEAN giấu tên nhận định: "Nếu Mỹ và Trung Quốc giữ được đà đối thoại này, châu Á sẽ hưởng lợi lớn, đặc biệt trong lĩnh vực thương mại và đầu tư".

Thiên Trường